

Н. Ю. ЦИБУЛЬНИК,
здобувач Науково-дослідного інституту публічного права

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

У статті проаналізовано адміністративно-правові критерії визначення публічних закупівель в Україні, зокрема кваліфікаційні критерії, закріплені в Законі України «Про публічні закупівлі», такі як наявність обладнання та матеріально-технічної бази, наявність працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору, критерії оцінки тендерних пропозицій, а також критерії вартості життєвого циклу продукту, послуги чи роботи та наявність якісного критерію оцінки тендерної пропозиції, які не імплементовані в українській системі публічних закупівель, але є в наявності в директивах Європейського Союзу.

Ключові слова: публічні закупівлі, адміністративно-правові критерії, кваліфікаційні критерії, вартість життєвого циклу продукту, критерій оцінки тендерної пропозиції, неціновий критерій.

Постановка проблеми. Не далі як у червні 2017 р. на Міжнародній конференції з питань публічних закупівель «Public Procurement: Global Revolution VIII» у м. Ноттінгем (Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії) науковцями та практиками були озвучені актуальні проблеми в цій сфері, які обговорюються у світі. Більшість обговорюваних на конференції тем стосується й становища у сфері публічних закупівель України. На конференції зазначено, що найбільшою зміною за два останні десятиліття в галузі публічних закупівель є зміна фокусу системи публічних закупівель з обмежень на досягнення мети, тобто необхідно максимізувати досягнення цілей, поважаючи обмеження. Наприклад, баченням Федеральної системи закупівель США є доставка вчасно до замовника продукції чи послуг найкращої вартості, зважаючи на публічну довіру та слідуючи цілям публічної політики. Разом з цим у розвинутих країнах більш пріоритетним є підхід до закупівель з точки зору сталого розвитку. Однак треба зазначити, що в Україні більший акцент все-таки робиться на антикорупційному підході до публічних закупівель.

У контексті закупівель з метою сталого розвитку дуже важливою є наявність двох інструментів-критеріїв, які не імплементовані в українській системі публічних закупівель, а саме: визначення вартості життєвого циклу продукту, послуги чи роботи та наявність якісного критерію оцінки тендерної пропозиції.

Мета даної роботи – на основі аналізу теоретичних засад, законодавчих актів, позитивного досвіду зарубіжних країн висвітлити основні проблеми адмі-

ністративно-правових критеріїв визначення публічних закупівель в Україні задля подальшого вдосконалення та модернізації української системи публічних закупівель.

Об'єктом даного дослідження є правові норми, які регулюють суспільні відносини у сфері публічних закупівель України, можливість впливу на них шляхом підвищення ефективності використання успішного досвіду зарубіжних країн.

Виклад основного матеріалу. У рамках гармонізації системи державних закупівель в Україні зі стандартами Європейського Союзу (далі – ЄС) такий адміністративно-правовий критерій, як концепція вартості життєвого циклу, вважається корисним як для забезпечення ефективності, так і для прозорого витрачання державних коштів. Дана концепція була виділена окремо в директивах ЄС 2014 р. та використовується багатьма закупівельними організаціями не тільки в Європі, а й у світі.

Критерій вартості життєвого циклу продукту, послуги чи роботи включає в себе:

– витрати користувача: витрати, пов'язані з купівлею; витрати, пов'язані з використанням, такі як використання енергії та інших ресурсів; витрати на технічне обслуговування; витрати на ліквідацію;

– витрати, пов'язані із впливом продукту, послуги чи роботи на навколишнє середовище протягом його життєвого циклу [1].

В Україні критерій вартості життєвого циклу можливо використати при здійсненні публічних закупівель на стадії планування закупівель для порівняння технологій та при розробці технічних специфікацій або як частину іншого критерію – при визна-

ченні переможця для порівняння вартості пропозицій та при обранні найбільш економічно вигідної пропозиції. Наразі відповідно до Закону «Про публічні закупівлі» таке застосування можливе тільки стосовно комплексних або спеціалізованих закупівель. Для інших типів закупівель для оцінки пропозиції застосовується переважно лише критерій найнижчої ціни. Навіть якщо застосовується декілька критеріїв, ціна повинна важити 70 % або вище, що, у свою чергу, обмежує застосування концепції вартості життєвого циклу. Згідно зі ст. 68 та ст. 83 Директиви 2014/25/ЄС про державні закупівлі 2014 р. передбачено спеціальні правила для використання концепції вартості життєвого циклу при оцінці тендерних пропозицій.

Дійсно, питання критеріїв у сфері публічних закупівель є істотним для України сьогодні і має бути вирішеним у першу чергу, враховуючи нагальний процес апроксимації законодавства в цій сфері до норм ЄС.

Загальний огляд словників, наукових праць та інших джерел дає можливість дослідити поняття адміністративно-правових критеріїв. Критерій (від лат. *critērium*, яке зводиться до грец. *Χριτήριον* – здатність розрізнення; засіб судження, мірило, пов'язаного з грец. *Χρῖω* – розділяю, розрізняю) є підставою для оцінки, визначення або класифікації чогось, мірило, вимога, ознака, взята за основу класифікації [2]. Адміністративно-правові критерії традиційно розглядаються як результат регулюючого впливу адміністративно-правової норми на суспільні відносини. Ключовим є те, що адміністративно-правової форми можуть набути різні види суспільних відносин, і насамперед державно-управлінські відносини, які становлять вагомий частку в змісті предмета адміністративно-правового регулювання. Відмежування предмета правового регулювання однієї галузі від іншої вчиняється на основі виявлення якісної однорідності елементів правовідносин: учасників, об'єктів, змісту, юридичних фактів, інтересу їх учасників. Крім того, враховується метод правового впливу. Тим більше, що питання критеріїв, за якими певні суспільні відносини, а саме: відносини, пов'язані із закупівлею товарів, робіт і послуг, які повністю або частково здійснюються за рахунок державних коштів, охоплюються розумінням «публічні закупівлі», має важливе значення в межах забезпечення потреб держави та територіальної громади.

На сьогоднішній день основну правову базу у сфері публічних закупівель становлять такі нормативно-правові акти: Закон України № 922-VIII від 25.12.2015 р. «Про публічні закупівлі», Закон України № 1078-VIII від 12.04.2016 р. «Про внесення змін до Закону України „Про публічні закупівлі” щодо особливостей використання окремих публічних ко-

штів на території Донецької області», Закон України № 1356-VIII від 12.05.2016 р. «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.10.2017 р. № 705-р «Про застосування переговорної процедури закупівлі»; наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі № 454 від 17.03.2016 р. «Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі»; такі класифікатори, будівельні норми та стандарти для визначення предмета закупівлі: будівельна норма ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво», будівельна норма ГБН Г.1-218-182:2011 «Ремонт автомобільних доріг загального користування. Види ремонтів та переліки робіт», державні стандарти ДСТУ Б.Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва», класифікатор товарів і послуг ДК 021:2015 (CPV); наказ № 490 від 22.03.2016 р. «Про затвердження форм документів у сфері публічних закупівель», наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі № 477 від 18.03.2016 р. «Про затвердження Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі», Постанова Кабінету Міністрів України № 835 від 21.10.2015 р. «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» тощо. Також функціонують такі відкриті державні реєстри: Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення; Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство; Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань; Єдиний державний веб-портал відкритих даних (в тестовому режимі) підприємців. Для запобігання корупції та підвищення ефективності в закупівельному процесі в Україні функціонує гібридна система електронних публічних закупівель ПроЗорро (ProZorro) (портал, база даних та модуль електронного аукціону разом з партнерами та стейкхолдерами), яка згідно із Законом України «Про публічні закупівлі» є відкритим ресурсом, що пропонує доступ до всієї інформації з центральної бази даних про електронні тендерні торги.

Аналізуючи вітчизняне законодавство у сфері публічних закупівель, констатуємо, що відповідно до ч. 1 ст. 16 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII замовник вимагає від учасників подання ними документально підтвердженої інформації про їх відповідність таким кваліфікаційним критеріям, які визначені ч. 2 цієї ж статті Закону:

- наявність обладнання та матеріально-технічної бази;
- наявність працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід;

– наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору.

Слід зазначити, що замовник може установлювати один або ж декілька з перерахованих кваліфікаційних критеріїв; визначені замовником згідно з цією статтею кваліфікаційні критерії та перелік документів, що підтверджують інформацію учасників про відповідність їх таким критеріям, зазначаються в тендерній документації та вимагаються під час проведення переговорів з учасником (у разі застосування переговорної процедури закупівлі) [3].

Стаття 30 Закону «Про публічні закупівлі» визначає, що в разі невідповідності кваліфікаційним (кваліфікаційному) критеріям, установленим ст. 16 даного Закону, замовник відхиляє таку тендерну пропозицію учасника. У свою чергу, ст. 18 Закону передбачає можливість оскарження прийнятих рішень, дій чи бездіяльності замовника, які відбулися після розгляду тендерних пропозицій на відповідність учасників кваліфікаційним критеріям.

Як щодо критерію «наявність обладнання та матеріально-технічної бази», то широковідомим способом підтвердження наявності в учасника обладнання та матеріально-технічної бази є довідка в довільній формі, складена самим учасником із зазначенням інформації стосовно того чи іншого обладнання, приміщень, інших основних засобів тощо. Багато тендерних документацій замовників містять вимогу щодо надання довідки за формою, встановленою самим замовником, що є значним полегшенням для обох сторін, адже у формі такої довідки міститься, яку інформацію стосовно матеріальної і технічної бази учасника замовник бажає побачити. Проте при цьому важливо не порушувати закон, щоб інформація у цій довідці не була дискримінаційною щодо інших суб'єктів господарювання. В іншому випадку є великий ризик оскарження дискримінаційних вимог замовника: рішення Антимонопольного комітету України № 1361-р/пк-ск від 31.10.2014 р. на користь скаргника, бо замовник передбачив у формі довідки надання інформації стосовно року виготовлення і балансової вартості обладнання, чим порушив такі принципи здійснення закупівель, як: недискримінація учасників, добросовісна конкуренція серед учасників, бо учасник не зміг визначити рік виготовлення і балансову вартість всієї своєї матеріально-технічної бази [4]. Таке порушення законодавства про публічні закупівлі, як застосування замовником дискримінаційного підходу до учасників процедури закупівлі не є поодиноким випадком. Антимонопольний комітет України визначає його як типове.

На підтвердження критерію наявності працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, замовник може вимагати від учасника надання довідки в довільній формі, довідки за

встановленою замовником формою, а також копій інших документів, що підтверджують кваліфікацію працівників (копії дипломів, сертифікатів, допусків, трудових книжок тощо). Для дотримання норми закону потрібно чітко зазначати, які саме документи, якої форми, строку дії вимагає замовник від учасника для підтвердження даного критерію [5].

Для підтвердження учасником наявності документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору актуальними є довідки в довільній формі та довідки встановленої замовником форми. Замовник також вправі вимагати від учасника копії договору та документів про його виконання (акти, накладні). Причому надані документи про виконання договору мають бути подані на всю суму договору. Так, рішення Антимонопольного комітету України № 1505-р/пк-ск від 31.08.2015 р. [6] було прийняте не на користь учасника, який надав копії актів прийняття виконаних будівельних робіт на суму, меншу від суми договору. Одним із варіантів документального підтвердження наявності досвіду виконання аналогічного договору є лист-відгук (лист-підтвердження) від контрагента, з яким співпрацював учасник.

Як свідчить практика оскаржень в Антимонопольному комітеті України, вимоги замовників за даним кваліфікаційним критерієм є чи не найбільш оскаржуваними. Найпоширеніші помилки замовників при встановленні вимог до документального підтвердження досвіду виконання аналогічного договору:

- звуження періодів виконання аналогічного договору;
- надмірна конкретизація предмета аналогічного договору;
- обмеження кола замовників (з розпорядниками державних коштів);
- надання певної кількості договорів (наприклад, не менше чотирьох);
- встановлення мінімальних цінових меж аналогічного договору (наприклад, надання копії аналогічного договору на суму не менше 10 млн грн).

Слід зауважити, що коли в договорі є додатки, вони також мають бути надані учасником, бо є невід'ємною частиною договору. У разі їх ненадання замовник зобов'язаний відхилити таку пропозицію учасника. Додатково з наданням тієї чи іншої довідки замовник може також прописати в тендерній документації документи, які можуть підтвердити відповідність учасника даній вимозі. Зміст інформації, яку необхідно підтвердити, а також перелік документів, якими учасник повинен підтвердити свою відповідність зазначеним критеріям, замовник визначає самостійно, виходячи зі специфіки предмета закупівлі [5].

Спосіб визначення замовником предмета закупівлі встановлюється відповідно до положень Закону України «Про публічні закупівлі» та Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 17.03.2016 р. № 454 [7].

Українське законодавство передбачає оцінку вартості пропозиції як основного критерію для визначення переможця, що в умовах невизначеності часто використовується і як єдине мірило через його відносну об'єктивність і простоту. Оцінка тендерних пропозицій проводиться автоматично електронною системою закупівель на основі критеріїв і методики оцінки, зазначених замовником у тендерній документації, та шляхом застосування електронного аукціону.

Критеріями оцінки є:

- у разі здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг, що виробляються, виконуються чи надаються не за окремо розробленою специфікацією (технічним проектом), для яких існує постійно діючий ринок, – ціна;

- у разі здійснення закупівлі, яка має складний або спеціалізований характер (у тому числі консультаційних послуг, наукових досліджень, експериментів або розробок, дослідно-конструкторських робіт), – ціна разом з іншими критеріями оцінки, зокрема, такими як: умови оплати, строк виконання, гарантійне обслуговування, експлуатаційні витрати, передача технології та підготовка управлінських, наукових і виробничих кадрів.

Остаточна ціна пропозиції визначається під час електронного редукування – трьохетапного аукціону на пониження ціни, під час кожного етапу учасник має право один раз знизити ціну не менш як на встановлений у тендерній документації крок. Після проведення аукціону пропозиції учасників розташовуються у порядку збільшення ціни, тендерні пропозиції розкриваються і замовник розпочинає процедуру розгляду пропозицій. Першою розглядається пропозиція із найнижчою ціною. Строк розгляду тендерної пропозиції не повинен перевищувати п'яти робочих днів з дня проведення аукціону, але може бути продовжений до 20 робочих днів. У разі відхилення тендерної пропозиції з найнижчою ціною замовник розглядає наступну тендерну пропозицію з переліку учасників, що вважається найбільш економічно вигідною [8].

При застосуванні базової процедури закупівель вага цінового критерію не може бути меншою за 70 відсотків. Водночас замовник зберігає досить вагомі важелі впливу на якість предмета закупівлі, оскільки може встановлювати кваліфікаційні вимоги до учасників, а також детально описувати предмет закупівлі. На відміну від українських критеріїв, директиви ЄС

окреслюють абсолютно інший підхід: ефективна конкуренція можлива, якщо в її основу закладена оцінка групи показників, таких як функціональність, економічність, післяпродажне обслуговування та інші якісні аспекти, а не лише ціни [9].

Відомо, що є товари і послуги, які складно купувати, ґрунтуючись лише на вартості і стандартних вимогах до всіх замовників. У таких випадках потрібно враховувати не тільки цінові критерії, але і такі параметри, як рівень сервісу, привабливість умов оплати, швидкість виконання договірних зобов'язань тощо.

Тому в Законі України «Про публічні закупівлі» і в Порядку здійснення допорогових закупівель (із змінами) передбачена можливість застосування нецінових критеріїв, які важливі для закупівельника і які впливають на життєвий цикл товару або створюють додаткову вартість. Зокрема, мова йде про закупівлі послуг і робіт, а також придбання товарів, які мають складний або спеціалізований характер, не мають постійно діючого ринку і повинні враховувати багато інших факторів. До таких критеріїв можна віднести, наприклад:

- умови оплати;
- строк виконання;
- гарантійне обслуговування;
- експлуатаційні витрати тощо.

Нецінові критерії зазвичай застосовуються у випадку, коли закупівля має складний характер (закупівля консультаційних послуг, наукових досліджень, експериментів або розробок, дослідно-конструкторських робіт) та немає постійно діючого ринку. Застосовувати нецінові критерії можна, лише якщо закупівля має складний характер (у тому числі закупівля консультаційних послуг, наукових досліджень, експериментів або розробок, дослідно-конструкторських робіт) та немає постійно діючого ринку.

Висновки. Постійна модернізація української системи публічних закупівель не тільки забезпечить краще співвідношення ціни та якості при виборі переможця тендеру на публічні закупівлі, створить конкурентне середовище, мінімізує корупцію, підвищить рівень прозорості та підзвітності в даній сфері, а також сприятиме підвищенню ефективності управління державними фінансами, розвитку повноцінно функціонуючої ринкової економіки та забезпечить виконання міжнародних зобов'язань України у сфері публічних закупівель шляхом послідовної адаптації законодавства України до стандартів ЄС. Але ефективна апроксимація законодавства у сфері публічних закупівель можлива лише за умови підготовки технічних специфікацій, критеріїв кваліфікації учасників та оцінки їх пропозицій, інших елементів регулювання публічних закупівель, передбачених чинни-

ми директивами ЄС та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та гармонізації стандартних процедур закупівлі, технік та інструментів у сфері публічних закупівель, зокрема запровадження процедури з обмеженою кількістю учасників, переговорних процедур, конкурентного діалогу, електронного аукціону та ін. Зокрема, влучно було б внести зміни до Закону України «Про публічні закупівлі», а саме критерій вартості життєвого циклу в п. 3 ст. 28, де зазначено про використання декількох критеріїв для оцінки тендерних пропозицій. Відповідно до п. 7 ст. 28 Закону України «Про публічні закупівлі» у замовника є право запитувати від органів державної влади, підприємств, інституцій і організацій підтвердження інформації, наданої

учасником торгів, у рамках їх компетенції. Наприклад, замовник може запитувати підтвердження того, що зазначений розмір заробітної плати, податки та витрати на соціальне страхування (які можуть мати прямий вплив на ціноутворення) є актуальними і що учасником були застосовані антикорупційні заходи. Якщо учасником була надана неправдива інформація або якщо можна застосовувати будь-які підстави, передбачені ст. 17 Закону «Про публічні закупівлі», така тендерна пропозиція має бути відхилена. Основною відмінністю між положеннями законодавства України і ЄС є те, що законодавством України не дозволяється замовнику запитувати пояснення від учасника, що вимагається відповідно до законодавства ЄС, до того, як виноситься рішення про відхилення тендерної пропозиції з аномально низькою ціною [10].

ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми сфери публічних закупівель у світі, озвучені на Міжнародній конференції «Public Procurement: Global Revolution VIII» у м. Ноттінгем (Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії). URL: [https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/index.nsf/\(documents\)/71268A8731BEF02EC2258148003FB176?OpenDocument&year=2017&month=06&](https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/index.nsf/(documents)/71268A8731BEF02EC2258148003FB176?OpenDocument&year=2017&month=06&).
2. Словник української мови: в 11 т. Т. 4. Київ, 1973. С. 349.
3. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2016. № 9. Ст. 89.
4. Рішення Антимонопольного комітету України № 1361-п/пк-ск від 31.10.2014. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=107314&schema=main>.
5. Які кваліфікаційні критерії може встановлювати замовник для учасників публічних закупівель. URL: <http://salex-lcc.com.ua/blog-ua/yaki-kvalifikatsijni-kriteriji-mozhe-vstanovlyuvati-zamovnik-dlya-uchasnikiv-publichnikh-zakupivel.html>.
6. Рішення Антимонопольного комітету України № 1505-п/пк-ск від 31.08.15. URL: <http://nashigroshi.org/wp-content/uploads/2015/09/%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%E2%84%96-1505-%D0%B2%D1%96%D0%B4-31.08.2015.pdf>.
7. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 17.03.2016 № 454. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0448-16>.
8. Клименко С. Відкриті торги: правила та умови. URL: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA008917.
9. Державні закупівлі: шість ключових уроків від ЄС. URL: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2015/06/4/7034467/>.
10. Настанови щодо вартості життєвого циклу товару та аномально низької вартості тендерної пропозиції. URL: http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2017/05/Guidelines-on-LCC-and-ALT_UKR.pdf.

REFERENCES

1. Aktualni problemy sfery publichnykh zakupivel u sviti, ozvucheni na Mizhnarodnii konferentsii «Public Procurement: Global Revolution VIII» u m. Nottinham (Spoluchene Korolivstvo Velykoi Brytanii ta Pivnichnoi Irlandii). [Actual problems of public procurement in the world, voiced at the International Conference “Public Procurement: Global Revolution VIII” in Nottingham (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland)]. *kyivaudit.gov.ua*. URL: [https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/index.nsf/\(documents\)/71268A8731BEF02EC2258148003FB176?OpenDocument&year=2017&month=06&](https://kyivaudit.gov.ua/vr/ka/index.nsf/(documents)/71268A8731BEF02EC2258148003FB176?OpenDocument&year=2017&month=06&) [in Ukrainian].
2. Slovnyk ukrainskoi movy [Dictionary of the Ukrainian language]. 1973. (Vols. 1–11, Vol 4.). S. 349 [in Ukrainian].

3. Pro publichni zakupivli: Zakon Ukrainy vid 25.12.2015 № 922-VIII. [On public procurement: Law of Ukraine dated December 25, 2015 № 922-VIII]. (2016). *Vidomosti Verkhovnoi Rady – Supreme Council of Ukraine*, 9, 89 [in Ukrainian].
4. Rishennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy 1361-r/pk-sk vid 31.10.14. [Decision of the Antimonopoly Committee of Ukraine 1361-p / pk-sk dated 31.10.14]. *amc.gov.ua*. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=107314&schema=main> [in Ukrainian].
5. Rishennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy 1505-r/pk-sk vid 31.08.15. [What qualification criteria can be set by the customer for public procurement participants]. *nashigroshi.org*. URL: <http://nashigroshi.org/wp-content/uploads/2015/09/%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%E2%84%96-1505-%D0%B2%D1%96%D0%B4-31.08.2015.pdf> [in Ukrainian].
6. Yaki kvalifikatsiini kryterii mozhe vstanovlyuvaty zamovnyk dlia uchasykiv publichnykh zakupivel. [Decision of the Antimonopoly Committee of Ukraine 1505-p / pk-sk dated 31.08.15]. *salex-lcc.com.ua*. URL: <http://salex-lcc.com.ua/blog-ua/yaki-kvalifikatsijni-kriteriji-mozhe-vstanovlyuvati-zamovnik-dlya-uchasnykiv-publichnykh-zakupivel.html> [in Ukrainian].
7. Klymenko Ye. Vidkryti torhy: pravyla ta umovy. [Order of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine dated March 17, 2016, № 454]. *uz.ligazakon.ua*. URL: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA008917 [in Ukrainian].
8. Derzhavni zakupivli: shist kluchovykh urokiv vid YeS. [Open Trades: Terms and Conditions]. *euointegration.com.ua*. URL: <http://www.euointegration.com.ua/articles/2015/06/4/7034467/> [in Ukrainian].
9. Derzhavni zakupivli: shist kluchovykh urokiv vid YeS. [Public Procurement: Six key lessons from the EU]. *eupublicprocurement.org.ua*. URL: <http://www.euointegration.com.ua/articles/2015/06/4/7034467/> [in Ukrainian].
10. Nastanovy shchodo vartosti zhyttievoho tsykladu tovaru ta anomalno nyzkoi vartosti tendernoї propozytsii. [Guidance on the cost of the product life cycle and the abnormally low cost of the tender offer]. *eupublicprocurement.org.ua*. URL: http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2017/05/Guidelines-on-LCC-and-ALT_UKR.pdf [in Ukrainian].

Н. Ю. ЦИБУЛЬНИК

соискатель Научно-исследовательского института публичного права

АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВЫЕ КРИТЕРИИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПУБЛИЧНЫХ ЗАКУПОК

В статье проанализированы административно-правовые критерии определения публичных закупок в Украине, в частности квалификационные критерии, закрепленные в Законе Украины «О публичных закупках» такие, как наличие оборудования и материально-технической базы, наличие работников соответствующей квалификации, имеющих необходимые знания и опыт, наличие документально подтвержденного опыта выполнения аналогичного договора, критерии оценки тендерных предложений, а также критерии стоимости жизненного цикла продукта, услуги или работы и наличие качественного критерия оценки тендерного предложения, которые не реализованы в украинской системе публичных закупок, но есть в наличии в директивах Европейского Союза.

Ключевые слова: публичные закупки, административно-правовые критерии, квалификационные критерии, стоимость жизненного цикла продукта, критерий оценки тендерного предложения, неценовой критерий.

N. Y. TSYBULNYK

applicant at the Scientific Institute of Public Law

ADMINISTRATIVE AND LEGAL CRITERIA FOR DEFINING PUBLIC PROCUREMENT

Problem setting. The article analyzes the administrative and legal criteria for defining public procurement in Ukraine, in particular the qualification criteria enshrined in the Law of Ukraine «On Public Procurement» such as the availability of equipment and material and technical base, the presence of employees of the relevant qualification having the necessary knowledge and experience, availability a documented experience in implementing a similar contract, criteria for evaluating tender offers, as well as criteria for the cost of a product, service or work life cycle, and the availability of a qualitative evaluation criterion for a tender proposal that has not been implemented in the Ukrainian public procurement system, but

is available in the European Union Directives.

Target of research. The purpose of the study is on the basis of the analysis of theoretical principles, legislative acts, positive experience of foreign countries to highlight the main problems of administrative and legal criteria for defining public procurement in Ukraine in order to further improve and modernize the Ukrainian public procurement system.

Analysis of recent researches and publications. The following scientists analyze separate aspects of the question in their researches: V. P. Minyailo, O. O. Pidmohlynyi, I. P. Safonov, V. Pashkov, Y. Petrunenko, O. Podtserkovnyi, O. V. Kotelevko, E. V. Starchuk and others.

Article's main body. The issue of criteria in the field of public procurement is essential for Ukraine today and should be resolved in the first place, taking into account the urgent process of approximation of legislation in this sphere to the norms of the European Union. Administrative-legal criteria are traditionally considered as the result of the regulatory influence of the administrative-legal norm on social relations.

Ukrainian legislation provides a criterion for assessing the value of the offer as the main criterion for determining the winner, which, under uncertainty, is often used as a single measure because of its relative objectivity and simplicity. The evaluation of tender offers is carried out automatically by the electronic procurement system on the basis of the criteria and methodology of evaluation, specified by the customer in the tender documentation, and through the use of the electronic auction.

Conclusions and prospects for the development. Constant modernization of the Ukrainian public procurement system will not only provide a better balance between price and quality when choosing the winner of the tender for public procurement, will create a competitive environment, minimize corruption, increase transparency and accountability in this area, and will contribute to improving the efficiency of public finance management, the development of a fully functioning market economy and will ensure fulfillment of Ukraine's international obligations in the field of public procurement through a consistent adaptation of Ukrainian legislation to EU standards. However, effective approximation of legislation in the field of public procurement is possible only with the preparation of technical specifications, qualification criteria for participants and evaluation of their proposals, other elements of public procurement regulation provided for by the current EU Directives and the Association Agreement between Ukraine and the European Union etc.

Keywords: public procurement, administrative and legal criteria, qualification criteria, the cost of the product life cycle, evaluation criteria of the tender offer, non-price criteria.